

Achter het etiket: afgestemd opvoeden van neurodivergente kinderen

Eline Claey's

Eline Claey's is praktijkgericht orthopedagoge. Ze bouwde de afgelopen jaren heel wat ervaring op als thuisbegeleidster en zorgcoördinator. Als mama van 2 kinderen in een “intens gezin” en met een eigen diagnose van ADHD zet ze hier ook nog haar kennis als ervaringsdeskundige naast.

Met haar boek ‘Achter het etiket: afgestemd opvoeden van neurodivergente kinderen’ wil Eline Claey's “het hart, hoofd, de armen en oren openen voor wat anders is”. Om zoals de titel aangeeft achter het etiketje te gaan kijken en het kind niet te vereenzelvigen met de DSM-criteria

van zijn of haar diagnose. Om te kijken naar de mogelijkheden van het kind en niet zijn beperkingen. Een kind is meer dan zijn diagnose en verdient een aanpak/opvoeding op maat.

Hiervoor vertrekt ze vanuit het kader van Afgestemd opvoeden. De visie van Afgestemd opvoeden werd vormgegeven door Jurgen Peeters en baseert zich op 3 pijlers:

- Hechtingsbevorderend ouderschap
- Democratische discipline
- Herstel van stress en trauma

Het eerste hoofdstuk staat uitgebreid stil bij deze pijlers en geeft uitleg bij de visie van Afgestemd opvoeden.. Hierbij wordt vertrokken vanuit de visie dat probleemgedrag gezien moet worden als signaalgedrag en men op zoek moet naar de onderliggende oorzaken, zodat er kan ingezet worden op lang termijn doelen ipv kortdurende gedragscontrole.

Probleemgedrag zien als signaalgedrag en daarbij op zoek gaan naar onderliggende.

Daarnaast leggen ze de nadruk om steeds te vertrekken vanuit en te streven naar verbinding en afstemming met het kind, waarbij er ook ruimte wordt gelaten voor emotionele ontlading.

Afgestemd opvoeden biedt een visie op opvoeding en opvoedingsvragen, voor kinderen met en zonder diagnose.

Zoals de titel reeds aanhaalt, past Eline het gedachtengoed van Afgestemd opvoeden toe op kinderen met een diagnose (ASS, ADHD, DCD). Het 2de hoofdstuk wijdt ze aan diagnostiek in al zijn facetten: hoe het proces verloopt, voor en nadelen van diagnoses, de emotionele impact, psycho-educatie...Daarnaast wordt er ook stilgestaan bij het belang van een neurodiverse blik, wat de overgang maakt naar het volgende hoofdstuk waarbij er gekeken wordt naar de onderliggende mechanismen en oorzaken van signaalgedrag. Neurodiversiteit betekent verder kijken dan het label en de diagnose, naar de eigen talenten en beperkingen. Zo kan een kind een aanpak op maat krijgen. Achter de schermen van het gedrag wordt er

stilgestaan bij de werking van het stresssysteem, het driedig brein en de vaardigheden waar neurodivergente kinderen vaak op vastlopen (emotieregulatie, executieve functies, cognitie, sociaal-emotionele vaardigheden, senso-motorische integratie). Al deze functies en vaardigheden worden duidelijk uitgelegd en er worden onmiddellijk tips aan gekoppeld voor thuis en op school.

Ook de volgende hoofdstukken richten zich vooral op het dagelijkse leven en hoe te leven met een neurodivergent kind en intens gezin. Hierbij wordt voldoende ruimte voorzien voor de emotionele beleving van de kinderen zelf maar ook de ouders, brussen en omgeving.

Afsluiten doet Eline met enkele inzichten die voor haar onmisbaar zijn in de zoektocht naar afstemming en om naar het kind achter het etiket te kijken.

‘Achter het etiket...’ is in eerste instantie gericht op ouders van neurodivergente kinderen waarbij er ruim aandacht wordt geschonken aan tips, het delen van eigen ervaringen en herkenning. Het mooie evenwicht tussen achterliggende theorieën en toepassingen op de praktijk maakt dat het vlot leesbaar en ongetwijfeld herkenbaar is voor ouders. Het boek nodigt uit om te reflecteren over de eigen aanpak, zonder belerend te willen zijn. Om te blijven kijken naar unieke kind, voorbij het label, en te blijven inzetten op verbinding en afstemming.

Als zorgverlener pik je weinig echt nieuwe inzichten op (wat het boek ook niet pretendeert te geven) maar het zet nog eens alles mooi op een rijtje. Ook de tips zijn zeker bruikbaar in de dagelijkse praktijk. Het zet je aan tot nadenken over je eigen houding tov je zorggebruikers en hun ouders en nodigt je uit om nog meer toe te werken naar afstemming en verbinding. Kortom: een aanrader!

Stéphanie De Leenheer, CAR Impuls